

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 2024 r.

**w sprawie określenia wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia
lecznictwa uzdrowiskowego**

Na podstawie art. 5 ust. 3 oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 151, 1688 i 1692) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania, jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego;
- 2) wymagania eksploatacyjne, funkcjonalne i techniczne, jakim powinny odpowiadać urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego.

§ 2.

Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) gabinet diagnostyczno-zabiegowy – pomieszczenie służące do wykonywania zabiegów diagnostycznych lub terapeutycznych o charakterze zabiegowym wyposażone w leki pierwszej pomocy, zestaw do udzielania pierwszej pomocy oraz w co najmniej jedną umywalkę z baterią z ciepłą i zimną wodą, dozownik z mydłem w płynie, dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na odpadki, zlew z baterią z ciepłą i zimną wodą – w przypadku mycia i sterylizacji narzędzi i sprzętu wielokrotnego użycia;
- 2) gabinet lekarski – pomieszczenie służące do udzielania porad lekarskich wyposażone w co najmniej jedną umywalkę z baterią z ciepłą i zimną wodą, dozownik z mydłem w płynie, dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na odpadki;
- 3) pokój łóżkowy – pomieszczenie dla pacjentów wyposażone w łóżko lub łóżka jednoosobowe, umywalkę z wodą ciepłą i zimną, pojemnik na odpadki, szafkę przyłóżkową, stół jeden na pokój, krzesła jedno na osobę oraz szafę ubraniową;
- 4) pomieszczenie higieniczno-sanitarne – pomieszczenie wyposażone co najmniej w miskę ustępową, umywalkę, natrysk oraz pojemnik na odpadki;
- 5) pomieszczenie higieniczno-sanitarne zbiorowe – pomieszczenie wyposażone co najmniej w miskę ustępową, uchwyty zapewniające bezpieczeństwo przy korzystaniu z toalety, umywalkę, dozownik z mydłem w płynie, dozownik z płynem antyseptycznym, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia oraz pojemnik na zużyte ręczniki;
- 6) pomieszczenie porządkowe – pomieszczenie służące do przechowywania sprzętu stosowanego do utrzymania czystości, środków czystości, preparatów myjąco-dezynfekcyjnych oraz do zbierania brudnej bielizny, a także do przygotowywania roztworów roboczych oraz mycia i dezynfekcji sprzętu stosowanego do utrzymywania czystości, wyposażone w zlew z baterią i dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym.

§ 3.

1. Pomieszczenia zakładu lecznictwa uzdrowiskowego lokalizuje się w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej w samodzielnym budynku albo w zespole budynków.
2. Dopuszcza się lokalizowanie pomieszczeń zakładu lecznictwa uzdrowiskowego w budynku o innym przeznaczeniu, pod warunkiem całkowitego wyodrębnienia:
 - 1) pomieszczeń szpitala uzdrowiskowego lub innego niż szpital zakładu leczniczego, w którym są udzielane stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne lub zakładu przyrodoleczniczego – od pomieszczeń budynku wykorzystywanych do innych celów;
 - 2) pomieszczeń przychodni uzdrowiskowej – od innych pomieszczeń budynku wykorzystywanych do innych celów, z wyłączeniem węzłów komunikacji pionowej i poziomej w tym budynku, wspólnych dla wszystkich użytkowników, niebędących komunikacją wewnętrzną tego zakładu leczniczego.
3. Pokoje łóżkowe nie mogą znajdować się poniżej poziomu terenu urządzonego przy budynku.
4. Dopuszcza się lokalizowanie poniżej poziomu terenu urządzonego przy budynku pomieszczeń o charakterze diagnostycznym, terapeutycznym, magazynowym i o funkcjach pomocniczych, przeznaczonych na pobyt ludzi, pod warunkiem uzyskania zgody właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego.

§ 4.

Kształt i powierzchnia pomieszczeń zakładu lecznictwa uzdrowiskowego umożliwiają prawidłowe rozmieszczenie, zainstalowanie i użytkowanie urządzeń, aparatury i sprzętu, stanowiących jego niezbędne funkcjonalne wyposażenie.

§ 5.

W budynkach szpitala uzdrowiskowego nie mogą być stosowane zsypy.

§ 6.

1. Pomieszczenia i urządzenia wymagające utrzymania aseptyki i wyposażenie tych pomieszczeń powinny umożliwiać ich mycie i dezynfekcję.
Pomieszczenia wymagające utrzymania aseptyki są urządzone w sposób umożliwiający mycie i dezynfekcję pomieszczeń i ich wyposażenia.
2. Podłogi w pomieszczeniach, w których są udzielane świadczenia zdrowotne o charakterze zabiegowym lub diagnostyczno-zabiegowym, są wykonane z materiałów trwałych o powierzchniach gładkich, antypoślizgowych, zmywalnych, nienasiąkliwych i odpornych na działanie środków myjąco-dezynfekcyjnych.
3. Ściany wokół umywalek i zlewozmywaków są wykończone w sposób zabezpieczający przed zawilgoceniem, a w pomieszczeniach o charakterze diagnostycznym, terapeutycznym, magazynowym i o funkcjach pomocniczych są wykonane z materiałów trwałych o powierzchniach gładkich, zmywalnych, nienasiąkliwych i odpornych na działanie środków myjąco-dezynfekcyjnych.
4. Sufity w pomieszczeniach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne, wykonane są w sposób zapewniający gładkość i szczelność powierzchni.

§ 7.

1. Instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji podlegają okresowemu przeglądowi, czyszczeniu lub dezynfekcji, lub wymianie elementów instalacji zgodnie z zaleceniami producenta, jednak nie rzadziej niż co 12 miesięcy.
2. Dokonanie czynności, o których mowa w ust. 1, wymaga udokumentowania.

§ 8.

W pokojach łóżkowych zapewnia się bezpośredni dostęp światła dziennego.

§ 9.

W zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, w którym są udzielane stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne:

- 1) co najmniej 2% pokoi łóżkowych i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych jest dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- 2) znajduje się co najmniej jedna izolatka będąca pomieszczeniem przeznaczonym do odosobnienia pacjenta lub grupy pacjentów, chorych albo podejrzanych o chorobę zakaźną, w celu uniemożliwienia przeniesienia czynnika chorobotwórczego na inne osoby.

§ 10.

Szpital uzdrowiskowy odpowiada następującym wymaganiom:

- 1) oddział szpitalny składa się z zespołu pomieszczeń pielęgnacyjnych i ogólnych; przy czym pomieszczenia ogólne mogą być wspólne dla całego szpitala uzdrowiskowego;
- 2) w skład zespołu pomieszczeń pielęgnacyjnych wchodzi co najmniej:
 - a) pokoje łóżkowe wyposażone dodatkowo w system sygnalizacji przywoławczej; wymaganie dotyczące umywalki uważa się za spełnione w przypadku, gdy przy pokoju zlokalizowane jest pomieszczenie higieniczno-sanitarne,
 - b) pomieszczenia higieniczno-sanitarne przy pokojach łóżkowych lub przeznaczone dla pacjentów pomieszczenia higieniczno-sanitarne zbiorowe wyposażone w natrysk;
 - c) gabinet lekarski;
 - d) punkt pielęgniarski z dostępem do umywalki wyposażonej w baterię z ciepłą i zimną wodą, dozownik z płynem na mydło, dozownik ze środkiem dezynfekującym, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użytku i pojemnik na zużyte ręczniki,
 - e) gabinet diagnostyczno-zabiegowy,
- 3) w skład pomieszczeń ogólnych wchodzi co najmniej:
 - a) pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – co najmniej jedno pomieszczenie,
 - b) pomieszczenie higieniczno-sanitarne przeznaczone dla pracowników medycznych i administracyjnych,
 - c) pomieszczenie porządkowe,
 - d) jadalnia i pomieszczenia przeznaczone do przygotowania lub dystrybucji posiłków i napojów;
- 4) w szpitalu uzdrowiskowym, w którym udzielane są świadczenia zdrowotne w ramach kierunku leczniczego choroby kardiologiczne i nadciśnienie, znajduje się stanowisko wzmożonego nadzoru kardiologicznego, zlokalizowane w wyodrębnionym pomieszczeniu, w którym zapewnia się możliwość prowadzenia stałego nadzoru kardiologicznego, wyposażone w co najmniej jedno antystatyczne łóżko do intensywnej terapii dostępne z trzech stron, w tym z dwóch dłuższych, kardiomonitor przy każdym łóżku, aparat EKG, instalacje gazów medycznych lub butle z tlenem, zestaw do reanimacji, w skład którego wchodzi co najmniej defibrylator oraz zestaw do intubacji i wentylacji (worek samorozprężalny), elektryczne urządzenie do ssania;
- 5) w przypadku, gdy różne zakłady lecznictwa uzdrowiskowego są zlokalizowane w jednym budynku albo w zespole budynków, gabinety lekarskie, punkty pielęgniarskie i gabinety diagnostyczno-zabiegowe oraz pomieszczenia ogólne mogą być wspólne dla tych zakładów.

§ 11.

Sanatorium uzdrowiskowe odpowiada wymaganiom określonym w § 10 pkt 2, 3 i 5. W sanatorium uzdrowiskowym nie ma obowiązku podziału pomieszczeń na ogólne i pielęgnacyjne.

§ 12.

Szpital uzdrowiskowy dla dzieci odpowiada wymaganiom określonym w § 10, z uwzględnieniem potrzeb zakwaterowania dzieci, a ponadto:

- 1) wyodrębnia się co najmniej następujące pomieszczenia:
 - a) jedna świetlica (pokój zabaw) dla dzieci z wyposażeniem,
 - b) jedna sala szkolna,
 - c) jeden pokój do samodzielnej pracy dla dzieci,
 - d) jeden pokój dla nauczycieli;
- 2) zapewnia się pokoje łóżkowe wydzielone ze względu na przedział wiekowy i płeć dzieci;
- 3) wyposażenie, w szczególności gniazda wtykowe elektryczne, okna, krany z gorącą wodą, poręcze są odpowiednio zabezpieczone;
- 4) zapewnia się pomieszczenie higieniczno-sanitarne dla rodziców lub opiekunów dziecka;
- 5) układ funkcjonalny szpitala zapewnia możliwość izolowania poszczególnych oddziałów;
- 6) wydziela się ogrodzony teren do zajęć ruchowych.

§ 13.

Sanatorium uzdrowiskowe dla dzieci odpowiada wymaganiom określonym w § 10 pkt 2 i 3 oraz w § 12 pkt 1–4 i 6. W sanatorium uzdrowiskowym dla dzieci nie ma obowiązku podziału pomieszczeń na ogólne i pielęgnacyjne.

§ 14.

W skład przychodni uzdrowiskowej wchodzi co najmniej następujące pomieszczenia:

- 1) gabinet lekarski;
- 2) gabinet diagnostyczno-zabiegowy;
- 3) pomieszczenie higieniczno-sanitarne zbiorowe, przy czym przynajmniej jedno pomieszczenie powinno być dostępne dla osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- 4) w przypadku, gdy przychodnia uzdrowiskowa jest zlokalizowana w budynku albo zespole budynków, w których są zlokalizowane inne zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, gabinety lekarskie i gabinety diagnostyczno-zabiegowe oraz pomieszczenia ogólne mogą być wspólne.

§ 15.

Zakład przyrodolecznicy odpowiada następującym wymaganiom:

- 1) posiada działy zabiegowe, pomieszczenia i wyposażenie odpowiednie do prowadzonego w nim kierunku leczniczego;
- 2) w skład zakładu przyrodoleczniczego wchodzi co najmniej:
 - a) gabinet diagnostyczno-zabiegowy,
 - b) punkt pielęgniarstwa z dostępem do umywalki wyposażonej w baterię z ciepłą i zimną wodą, dozownik z płynem na mydło, dozownik ze środkiem dezynfekującym, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użytku i pojemnik na zużyte ręczniki,
 - c) dział balneoterapii lub peloidoterapii wyposażony, w zależności od prowadzonego kierunku leczniczego oraz dostępnych naturalnych surowców leczniczych, w:
 - wanny do kąpieli leczniczych lub
 - basen leczniczy, lub
 - inhalatoria do inhalacji z leczniczych wód mineralnych, lub

- urządzenia do wykorzystywania gazów leczniczych, lub
 - wanny do kąpieli peloidowych, lub
 - stanowiska do zawijań lub okładów lub fasonów peloidowych;
- 3) w przypadku, gdy zakład przyrodolecznicy jest zlokalizowany w budynku albo w zespole budynków, w których są zlokalizowane różne zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, gabinety lekarskie, punkty pielęgniarskie i gabinety diagnostyczno-zabiegowe oraz pomieszczenia ogólne mogą być wspólne dla tych zakładów;
- 4) w zależności od prowadzonego kierunku leczniczego i zakresu udzielanych świadczeń w zakładzie przyrodolecznicy znajdują się:
- a) dział hydroterapii wyposażony w:
 - wanny lub
 - natryski, lub
 - basen rehabilitacyjny,
 - b) dział kinezyterapii wyposażony co najmniej w:
 - drabinki rehabilitacyjne,
 - maty lub materace do ćwiczeń,
 - rotory do ćwiczeń kończyn górnych i kończyn dolnych,
 - cykloergometr lub bieżnię rehabilitacyjną,
 - Uniwersalny Gabinet Usprawniania Leczniczego (UGUL) lub inny system spełniający jego rolę,
 - stół rehabilitacyjny,
 - stół lub tablicę do ćwiczeń manualnych,
 - c) dział termoterapii wyposażony w:
 - zestaw do kriostymulacji parami ciekłego azotu lub CO₂ lub nadmuchem zimnego powietrza lub
 - urządzenie do niskotemperaturowej krioterapii ogólnoustrojowej z zakresem uzyskiwanych temperatur od -120° do -160° z możliwością obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu,
 - d) dział światłolecznictwa wyposażony w:
 - lampę do naświetlań promieniowaniem podczerwonym lub ultrafioletowym lub
 - zestaw do laseroterapii;
 - e) dział fizykoterapii wyposażony w:
 - zestaw do elektroterapii z osprzętem lub
 - zestaw do magnetoterapii, lub
 - zestaw do ultradźwięków, z wyłączeniem w przypadku zakładu przyrodolecznicy dla dzieci do ukończenia 18 roku życia;
 - f) dział masażu leczniczego;
- 5) sale kinezyterapii indywidualnej lub grupowej oraz gabinety masażu manualnego stanowią odrębne pomieszczenia;
- 6) urządzenia do światłolecznictwa i elektroterapii instalowane są w oddzielnych pomieszczeniach lub boksach;
- 7) urządzenia do magnetoterapii oraz urządzenia do laseroterapii instalowane są w oddzielnych pomieszczeniach lub boksach zgodnie z Polskimi Normami;
- 8) urządzenia emitujące fale elektromagnetyczne wielkiej częstotliwości instalowane są w pomieszczeniach lub boksach odpowiednio zabezpieczonych przed szkodliwym oddziaływaniem promieniowania elektromagnetycznego na otoczenie;
- 9) posiada miejsca umożliwiające oczekiwanie na zabiegi i wypoczynek po zabiegach w pozycji siedzącej, odpowiednio do rodzajów i liczby stanowisk zabiegowych;
- 10) posiada co najmniej jedną salę wypoczynkową umożliwiającą wypoczynek po zabiegach w pozycji leżącej lub siedzącej, zgodnie ze wskazaniami medycznymi, przy kąpielach

mineralnych oraz kąpielach i zawijaniach peloidowych z wyłączeniem zakładów przyrodoleczniczych funkcjonalnie powiązanych z innymi zakładami lecznictwa uzdrowiskowego, w których są udzielane stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – jeśli w zakładzie przyrodolecznym są wykonywane zabiegi wyłącznie pacjentom tych zakładów;

- 11) posiada co najmniej dwa pomieszczenia higieniczno-sanitarne zbiorowe, licząc łącznie na 60 osób równocześnie przebywających w zakładzie, przy czym przynajmniej jedno pomieszczenie powinno być dostępne dla osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- 12) ściany i podłogi pomieszczeń, w których odbywają się zabiegi balneoterapii, hydroterapii oraz kąpeli i zawijań peloidowych, są wyłożone materiałem wodoszczelnym, pozwalającym na ich łatwe mycie i dezynfekcję, zabezpieczającym przed poślizgiem;
- 13) do stanowisk zabiegowych w pomieszczeniach, w których odbywają się zabiegi balneoterapii, kąpeli i zawijań peloidowych oraz hydroterapii, jest doprowadzona woda ciepła i zimna;
- 14) urządzenia i instalacje są oznakowane w sposób umożliwiający ich rozróżnienie i identyfikację;
- 15) przy wannach kąpielowych zamocowane są uchwyty ułatwiające pacjentowi wejście do wanny i wyjście z wanny oraz instalacja przywoławcza;
- 16) posiada wentylację nawiewno-wyiewną w:
 - a) kuchniach borowinowych,
 - b) pomieszczeniach do zabiegów peloidoterapii lub parafinoterapii,
 - c) pomieszczeniach do zabiegów hydroterapeutycznych,
 - d) pomieszczeniach do zabiegów inhalacyjnych,
 - e) salach kinezyterapii;
- 17) pomieszczenia zakładu przyrodoleczniczego posiadają co najmniej wentylację grawitacyjną;
- 18) w przypadku użytkowania w zakładzie przyrodolecznym wód leczniczych, w których rozpuszczone są substancje gazowe, układ instalacji zabezpiecza przed nadmiernymi stratami składników gazowych, których wysokość nie może przekraczać wartości, powyżej których woda traci swoją charakterystykę;
- 19) doprowadzenie do wanien wód leczniczych zgazowanych następuje w sposób wykluczający rozpryskiwanie wody;
- 20) instalacje wody ciepłej i zimnej dla hydroterapii zapewniają zasilanie w wodę o ciśnieniu co najmniej 4 atmosfer;
- 21) w zakresie saturatorów i innych urządzeń wykorzystujących CO₂:
 - a) saturatory zapewniają minimalne nasycenie CO₂ wody o naturalnej temperaturze w ilości 2 200 mg/l,
 - b) butle z CO₂, zarówno pełne, jak i puste, są umieszczone w uchwytach;
- 22) pomieszczenia, w których w celach leczniczych są wykorzystywane gazy lecznicze: dwutlenek węgla (CO₂), radon (Rn) lub siarkowodór (H₂S), oraz w przypadku, gdy występuje ich wydzielanie się z wód leczniczych, są wyposażone w dolne przelewy gazowe oraz w wentylację mechaniczną wyposażoną w wyciąg dolny, przy przekroczeniu stężenia gazu leczniczego, ustalonego w przepisach odrębnych określających najwyższe dopuszczalne stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy;
- 23) w zakresie urządzeń do przygotowywania i udzielania zabiegów peloidowych:
 - a) pomieszczenie zabiegowe do zawijań lub kąpeli peloidowych jest wyposażone w wannę do kąpeli oczyszczającej z baterią natryskową lub kabinę natryskową,
 - b) zużyta borowina jest odprowadzana poza obręb zakładu,

- c) proces technologiczny użytkowania peloidów wyklucza możliwość używania do zabiegów peloidów zużytych (odpadowych),
 - d) przechowywane peloidy są odpowiednio zabezpieczone przed ich zanieczyszczeniem i wysuszeniem;
- 24) preparaty używane do kąpieli i sole kąpielowe są przechowywane w trwałych pojemnikach chroniących przed ich zanieczyszczeniem;
- 25) sprężarki stosowane do zabiegów inhalacyjnych posiadają czerpnię powietrza wyprowadzoną na zewnątrz zakładu i umożliwiającą pobór powietrza z zewnątrz, a na przewodzie tłocznym jest zainstalowany filtr powietrza wymieniany zgodnie z zaleceniami producenta;
- 26) urządzenia mechaniczne napędzane silnikiem elektrycznym posiadają izolację zapobiegającą przenoszeniu się drgań i hałasu;
- 27) pomieszczenia, w których są wykonywane zabiegi, są wyposażone w sprzęt umożliwiający określenie czasu trwania zabiegu;
- 28) w widocznym miejscu jest umieszczana informacja o rodzaju zabiegów wykonywanych w zakładzie przyrodoleczniczym i godzinach ich wykonywania;
- 29) w widocznym miejscu są wywieszane przepisy porządkowe dla korzystających z zakładu przyrodoleczniczego.

§ 16.

Szpital uzdrowiskowy w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym odpowiada wymaganiom określonym w § 10 pkt 2, 3 i 5, a ponadto następującym wymaganiom:

- 1) znajduje się w wyodrębnionym urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym oraz w obiektach naziemnych zlokalizowanych bezpośrednio w pobliżu wlotu do wyrobiska górniczego;
- 2) zapewnia dostęp do podziemnej komory leczniczej przeznaczonej dla urządzeń i sprzętu służącego do zabiegów fizjoterapii; mikroklimat komory odznacza się właściwościami korzystnymi dla zdrowia, w tym obecnością aerozoli mineralnych, korzystną jonizacją powietrza oraz stabilnymi i optymalnymi dla zdrowia warunkami termicznymi i poziomem wilgotności;
- 3) w skład zespołu pomieszczeń zlokalizowanych w podziemnym wyrobisku górniczym wchodzi co najmniej:
 - a) wydzielone miejsca łóżkowe w podziemnej komorze leczniczej,
 - b) co najmniej jedno pomieszczenie higieniczno-sanitarne w podziemnej komorze leczniczej, przy czym przynajmniej jedno pomieszczenie dostępne dla osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich,
 - c) gabinet diagnostyczno-zabiegowy,
 - d) pokoje pracowników medycznych – co najmniej jedno pomieszczenie,
 - e) pomieszczenia porządkowe – co najmniej jedno pomieszczenie,
 - f) jadalnia i pomieszczenia przeznaczone do przygotowania lub dystrybucji posiłków i napojów.

§ 17.

Sanatorium uzdrowiskowe w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym odpowiada wymaganiom określonym w § 11 oraz wymaganiom określonym w § 16 pkt 1 - 3.

§ 18.

Pijalnia uzdrowiskowa odpowiada następującym wymaganiom:

- 1) jest zlokalizowana w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej;
- 2) jest dostosowana do eksploatacji całorocznej;

- 3) jest wyposażona w:
 - a) instalacje do wydawania wody leczniczej pacjentom, spełniające wymagania sanitarne i techniczne,
 - b) instalacje do podgrzewania wody do temperatury zalecanej przez lekarza, jeżeli woda może być zalecana przez lekarza w temperaturze innej, niż naturalna,
 - c) urządzenia do kontrolowania temperatury wody, jeżeli woda może być zalecana przez lekarza w temperaturze innej, niż naturalna,
 - d) salę spacerową o wielkości dostosowanej do liczby kuracjuszy korzystających z krenoterapii,
 - e) co najmniej jedno pomieszczenie higieniczno-sanitarne zbiorowe dostosowane do osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- 4) woda w pijalni uzdrowskiej jest wydawana pacjentom w naczyniach jednorazowych lub wielorazowych mytych po każdym użyciu; w pijalni uzdrowskiej mogą być udostępniane butelkowane wody lecznicze;
- 5) jakość wód leczniczych w trakcie pobierania z ujęcia, przesyłania za pomocą instalacji do pijalni uzdrowskiej oraz dystrybucji nie może ulec zmianom pod względem sanitarnohigienicznym oraz wartości terapeutycznej;
- 6) dojście do pijalni uzdrowskiej jest utwardzone i umożliwiające poruszanie się osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- 7) w widocznych miejscach przy wejściu do pijalni uzdrowskiej jest umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z pijalni uzdrowskiej;
- 8) pijalnia uzdrowska jest wyposażona w tablice określające w formie graficznej i opisowej właściwości fizykochemiczne udostępnianych wód leczniczych oraz wskazania do ich stosowania w formie kuracji pitnej.

§ 19.

Tężnia odpowiada następującym wymaganiom:

- 1) jest zlokalizowana w strefie „A” ochrony uzdrowskiej;
- 2) działa na podstawie instrukcji funkcjonalnej określającej sposób wytwarzania aerozolu, zakres i częstotliwość monitorowania warunków sanitarnohigienicznych i funkcjonalnych, w tym jakości używanej wody i stan techniczny urządzeń;
- 3) do wytwarzania aerozolu leczniczego w tężni wykorzystuje się wodę uznaną za leczniczą;
- 4) konstrukcja i rozwiązania techniczne tężni określone w instrukcji techniczno-funkcjonalnej opracowanej dla każdej tężni zapewniają uzyskanie aerozolu o właściwościach leczniczych;
- 5) instalacje doprowadzające solankę na pomost górny, pompa i armatura są wykonane z materiałów odpornych na działanie chemiczne i żrące solanki oraz nie mogą reagować chemicznie z używaną wodą leczniczą;
- 6) wzdłuż tężni są wybudowane trakty spacerowe z ławkami, dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- 7) w pobliżu tężni znajduje się co najmniej jedno ogólnodostępne pomieszczenie higieniczno-sanitarne zbiorowe, w tym co najmniej jedno pomieszczenie higieniczno-sanitarne dla osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich; wymaganie dotyczące pomieszczenia higieniczno-sanitarnego uważa się za spełnione w przypadku, gdy w pobliżu tężni jest zlokalizowane pomieszczenie wyposażone co najmniej w miskę ustępową i umywalkę;
- 8) w widocznych miejscach przy tężni jest umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z tężni.

§ 20.

Parki i ścieżki ruchowe odpowiadają następującym wymaganiom:

- 1) są zlokalizowane w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej;
- 2) powierzchnia parku, jego usytuowanie i rodzaj roślinności zapewniają kształtowanie korzystnych warunków środowiskowych uzdrowiska;
- 3) na terenie parku znajdują się: ławki, pojemniki na odpady, a także odpowiednie oświetlenie;
- 4) na terenie parku można wyznaczyć utwardzone ścieżki rowerowe, umożliwiające poruszanie się po nich osób z niepełnosprawnościami, w tym osób poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- 5) ścieżki ruchowe są oznakowane; dodatkowo w obrębie ścieżki ruchowej należy zamieścić informacje o sposobie jej użytkowania;
- 6) na terenie parku można lokalizować siłownie plenerowe, które mają być oznakowane; dodatkowo w obrębie siłowni plenerowych należy zamieścić informacje o sposobie, w jakich się z nich korzysta;
- 7) na terenie parku lub w pobliżu parku znajdują się pomieszczenia higieniczno-sanitarne zbiorowe, w tym co najmniej jedno pomieszczenie dla osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- 8) w widocznych miejscach przy wejściu do parku jest umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z parku.

§ 21.

Urządzony odcinek wybrzeża morskiego odpowiada następującym wymaganiom:

- 1) jest wydzielony i przygotowany do terapii ruchowej i bezpiecznego korzystania z walorów morza;
- 2) woda spełnia wymagania dotyczące czystości mikrobiologicznej;
- 3) piasek jest wolny od zanieczyszczeń, które mogłyby zagrażać zdrowiu osób korzystających z urządzonego odcinka wybrzeża morskiego;
- 4) w obrębie urządzonego odcinka wybrzeża morskiego jest zlokalizowany co najmniej jeden punkt dozoru zaopatrzony w sprzęt ratowniczy;
- 5) na terenie urządzonego odcinka wybrzeża morskiego znajdują się:
 - a) przebieralnie,
 - b) pomieszczenia higieniczno-sanitarne zbiorowe,
 - c) punkt pierwszej pomocy medycznej,
 - d) pojemniki na odpady;
- 6) obszar wodny o głębokości ponad 1 m przeznaczony do kąpielii jest wyraźnie oznaczony,
- 7) kąpielisko jest zlokalizowane tak, aby miało dogodnie ukształtowany brzeg i dno oraz dobre nasłonecznienie;
- 8) dojścia do urządzonego odcinka wybrzeża morskiego, jak i jego obszar są zorganizowane w sposób niezagrażający środowisku naturalnemu i umocnieniom w pasie technicznym brzegu morskiego oraz umożliwiające korzystanie z nich osobom z niepełnosprawnościami, w tym poruszającym się na wózkach inwalidzkich;
- 9) sposób zagospodarowania terenu na obszarze pasa technicznego wymaga uzgodnienia z dyrektorem właściwego urzędu morskiego;
- 10) w widocznych miejscach przy wejściu na obszar urządzonego odcinka wybrzeża morskiego jest umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z urządzonego odcinka wybrzeża morskiego.

§ 22.

Leczniczy basen uzdrowiskowy odpowiada następującym wymaganiom:

- 1) jest wypełniony wodą leczniczą, która zachowuje swoje właściwości w czasie eksploatacji basenu;

- 2) woda lecznicza w basenie spełnia wymagania sanitarne i jakościowe pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym, potwierdzone badaniami prowadzonymi zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 714);
- 3) eksploatacja basenu odbywa się w jednym z następujących systemów:
 - a) otwartym – przy stałym dopływie wody z ujęcia i odpływie wody z basenu,
 - b) częściowo zamkniętym – przy określonym dopływie wody z ujęcia, do wody uzdatnianej metodami fizycznymi i chemicznymi poza basenem i ponownie wprowadzanej do basenu;
- 4) hala basenowa jest wyposażona w wentylację;
- 5) sposób eksploatacji basenu oraz sposób monitorowania jakości wody i jakości powietrza hali basenowej określa instrukcja funkcjonalna opracowana dla każdego basenu, przy uwzględnieniu przepisów odrębnych określających najwyższe dopuszczalne stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy;
- 6) w skład instalacji basenu wchodzi:
 - a) instalacja zasilająca wodą leczniczą,
 - b) instalacja przelewowa wraz ze zbieraczem zanieczyszczeń – kanalikiem przelewowym wokół basenu,
 - c) instalacja spustowa odprowadzającą wodę do kanalizacji,
 - d) instalacja zwykłej wody ciepłej i zimnej;
- 7) instalacje i urządzenia basenowe są wykonane z materiałów niereagujących chemicznie z używaną wodą leczniczą;
- 8) posadzka oraz dno i ściany niecki basenu są wyłożone materiałem wodoszczelnym o powierzchni zabezpieczającej przed poślizgiem i pozwalającym na ich łatwe mycie i dezynfekcję; posadzka jest wyposażona we wpusty ściekowe ze spadkiem posadzki w kierunku wpustów w celu zabezpieczenia przed spływem wody przelewającej się z basenu;
- 9) wloty i wyloty wody oraz jej spust są usytuowane w sposób zapewniający równy przepływ wody we wszystkich przekrojach niecki basenowej; co najmniej jeden spust denny umożliwia całkowite opróżnienie basenu;
- 10) przy basenie, w którym stosuje się dezynfekcję wody środkami chemicznymi, znajdują się pomieszczenia przeznaczone dla stacji uzdatniania oraz magazyny środków chemicznych; pomieszczenia te są wyposażone w wentylację i urządzenia pomiarowo-kontrolne do oznaczania środków chemicznych pozostających w wodzie wypełniającej basen;
- 11) pomieszczenia przybasenowe są podzielone na dwie strefy: przeznaczoną dla pacjentów w obuwiu oraz przeznaczoną dla pacjentów bez obuwia; poszczególne pomieszczenia, zapewniające możliwość korzystania z nich przez osoby z niepełnosprawnościami, w tym poruszające się na wózkach inwalidzkich, są usytuowane w następującej kolejności:
 - a) szatnie wyposażone w szafki na ubrania i indywidualne przebieralnie w liczbie odpowiedniej dla osób korzystających z basenu,
 - b) pomieszczenia higieniczno-sanitarne zbiorowe,
 - c) natryski,
 - d) brodzik lub urządzenia do natryskiwania stóp środkiem dezynfekującym;
- 12) wejście do basenu zapewnia możliwość wejścia osobom o ograniczonej sprawności oraz osobom z niepełnosprawnościami; jeżeli niecka basenowa jest wyposażona w schody lub pochylnie, to ich usytuowane jest w miejscu, w którym głębokość jest najmniejsza; schody są wyposażone co najmniej w jedną poręcz;
- 13) niecka basenowa jest napełniana wodą na głębokość od 0,6 m do 1,60 m, w zależności od wieku i wzrostu osób kwalifikowanych do korzystania z basenu;
- 14) na jedną osobę korzystającą z basenu przypada powierzchnia umożliwiająca właściwe wykonywanie zabiegów;

- 15) basen jest wyposażony w sprzęt do ćwiczeń; w szczególności na brzegach niecki umieszcza się uchwyty do ćwiczeń;
- 16) korzystanie z basenu odbywa się pod nadzorem fizjoterapeuty;
- 17) w widocznych miejscach przy wejściu na basen jest umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z basenu.

§ 23.

Rehabilitacyjny basen uzdrowiskowy spełnia wymagania określone w § 22 pkt 3–5, 8–13, 16 i 17, a ponadto:

- 1) jest wypełniany wodą spełniającą wymagania sanitarne i jakościowe pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 714);
- 2) w skład instalacji basenu wchodzi:
 - a) instalacja wody ciepłej i zimnej;
 - b) instalacja przelewowa wraz ze zbieraczem zanieczyszczeń – kanalikiem przelewowym wokół basenu;
 - c) instalacja spustowa odprowadzająca wodę do kanalizacji;
- 3) na jedną osobę korzystającą z basenu przypada powierzchnia wody umożliwiająca właściwe prowadzenie rehabilitacji;
- 4) basen jest wyposażony w sprzęt do ćwiczeń; w szczególności na brzegach niecki umieszcza się uchwyty do ćwiczeń; poręcze do ćwiczeń rehabilitacyjnych powinny zajmować minimum 50% obwodu basenu; mogą one stanowić oddzielny element konstrukcyjny, jak też stanowić stałe części niecki basenowej.

§ 24.

Urządzone podziemne wyrobisko górnicze odpowiada następującym wymaganiom:

- 1) stropy i ociosy wyrobiska są zabezpieczone odpowiednią obudową zapewniającą bezpieczeństwo;
- 2) stropy i ociosy wyrobiska oraz stan techniczny i stateczności obudowy podlegają stałej kontroli w celu zachowania bezpieczeństwa;
- 3) przy urządzeniu wyrobiska zapewnia się stały i niezmienny dopływ powietrza przewietrzającego rejon komór;
- 4) dla uzyskania optymalnych warunków skuteczności leczenia określa się parametry dla urządzonego podziemnego wyrobiska górniczego, jakie powinien posiadać mikroklimat w komorach leczniczych; dotyczy to przede wszystkim prędkości przepływu, temperatury, wilgotności oraz składu chemicznego i stopnia jonizacji powietrza;
- 5) posiada rezerwowe chodniki awaryjne pozwalające na ewakuację z pomieszczeń zagospodarowanych do celów leczniczych na powierzchnię;
- 6) na drogach komunikacyjnych zakłada się rezerwowe stanowiska pomiarowe;
- 7) prace zabezpieczające prowadzone w urządzonego podziemnym wyrobisku górniczym są wykonywane na podstawie:
 - a) pomiarów zamontowanych rozwarstwieniomierzy,
 - b) pomiarów konwergencji pionowej i poziomej,
 - c) okresowych pomiarów niwelacyjnych,
 - d) badań próbek pobranych z miejsc wykonywanych iniekcji skał;
- 8) w komorach w widocznym miejscu są umieszczone tablice informacyjne o drogach ewakuacyjnych oraz instrukcje dotyczące sposobu zachowania się w sytuacjach zagrożeń;
- 9) komory są urządzone i wyposażone w sposób zapewniający bezpieczeństwo pacjentów i personelu, w tym wyposażone w system łączności;

- 10) komunikacja w komorach leczniczych jest dostosowana do poruszania się osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- 11) w komorach zapewnia się stałe zasilanie w energię elektryczną; oświetlenie pomieszczeń odbywa w sposób ciągły;
- 12) w odpowiedniej odległości od urzędzonego podziemnego wyrobiska górniczego znajdują się pomieszczenia higieniczno-sanitarne zbiorowe;
- 13) w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym stosuje się również wymagania eksploatacyjne, funkcjonalne i techniczne określone w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 633, 1688 i 2029);
- 14) w widocznych miejscach przy wejściu jest umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z urzędzonego podziemnego wyrobiska górniczego.

§ 25.

1. Dopuszcza się odstępstwa od wymagań określonych w § 10–24 w odniesieniu do zakładów lub urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego zlokalizowanych w obiektach wpisanych do rejestru zabytków albo objętych ochroną konserwatorską, pod warunkiem uzyskania zgody właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego.
2. Odstępstwa, o których mowa w ust. 1, dotyczą wyłącznie zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego wpisanych do ewidencji zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych oraz zlokalizowanych w obiektach wpisanych do rejestru zabytków albo objętych ochroną konserwatorską, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z 2023 r. poz. 951, 1688 i 1904).
3. Odstępstwa, o których mowa w ust. 1 nie mogą mieć negatywnego wpływu na realizację udzielania świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego.

§ 26.

Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 161).

§ 27.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2024 r., z wyjątkiem przepisów określonych w § 15 pkt 16, § 19 pkt 2 i 4, § 22 pkt 4-12, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Uzasadnienie

Projektowany akt wykonawczy stanowi realizację obowiązku wynikającego z art. 5 ust. 3 oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 151, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą uzdrowiskową”, zgodnie z którym minister właściwy do spraw zdrowia, w drodze rozporządzenia, określi:

- 1) wymagania, jakim powinny odpowiadać zakłady i urzędnictwa lecznictwa uzdrowiskowego;
- 2) wymagania eksploatacyjne, funkcjonalne i techniczne, jakim powinny odpowiadać urzędnictwa lecznictwa uzdrowiskowego.

Zgodnie z powyższym w ramach jednego aktu wykonawczego zrealizowano dwa upoważnienia ustawowe regulujące przywołane powyżej zakresy przedmiotowe. Celem przyjęcia takiego rozwiązania było powielenie ugruntowanej w tym zakresie systematyki, która funkcjonowała już na gruncie przepisów uchylanego rozporządzenia. Dodatkowo argumentem przemawiającym za zasadnością wprowadzenia analogicznego rozwiązania w projektowanej regulacji jest fakt, że każda gmina uzdrowiskowa, która objęta jest statusem uzdrowiska bądź ubiega się o jego nadanie musi spełnić m.in. warunek związany z lokalizacją na jej obszarze zakładów i urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego. Stąd ujęcie wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urzędnictwa lecznictwa uzdrowiskowego w jednym akcie wykonawczym jest w pełni uzasadnione względami praktycznymi.

Zgodnie z przepisami art. 6 ustawy uzdrowiskowej zakładami lecznictwa uzdrowiskowego są:

- 1) szpitale uzdrowiskowe;
- 2) sanatoria uzdrowiskowe;
- 3) szpitale uzdrowiskowe dla dzieci i sanatoria uzdrowiskowe dla dzieci;
- 4) przychodnie uzdrowiskowe;
- 5) zakłady przyrodolecznicze;
- 6) szpitale i sanatoria w urządzonych podziemnych wyrobiskach górniczych.

Natomiast lecznictwo uzdrowiskowe jest prowadzone przy wykorzystaniu urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego (art. 5 ust. 1 ustawy uzdrowiskowej), takich jak:

- 1) pijalnie uzdrowiskowe;
- 2) tężnie;
- 3) parki, ścieżki ruchowe;
- 4) urządzone odcinki wybrzeża morskiego;
- 5) lecznicze i rehabilitacyjne baseny uzdrowiskowe;
- 6) urządzone podziemne wyrobiska górnicze.

Projektowana regulacja zastępuje obowiązujące rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urzędnictwa lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 161) z uwagi na konieczność aktualizacji systematyki całego dokumentu, jak również potrzebę dostosowania obowiązujących rozwiązań do rzeczywistych potrzeb i warunków udzielania świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego

oraz przy wykorzystaniu urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego, przy jednoczesnym zachowaniu wszelkich standardów i norm bezpieczeństwa pacjentów.

Projektowane rozwiązania stanowią realizację postulatów i propozycji wypracowanych podczas posiedzeń członków i ekspertów Parlamentarnego Zespołu do spraw Lecznictwa Uzdrowiskowego, Mundurowej Służby Zdrowia, Rehabilitacji i Gmin Uzdrowiskowych oraz przedstawicieli Narodowego Funduszu Zdrowia, w tym przedstawicieli środowiska branży uzdrowiskowej.

Głównym celem proponowanych uregulowań jest deregulacja przepisów, które utraciły na swojej aktualności z uwagi na okres obowiązywania aktu wykonawczego (ponad 10 lat) bądź pozostają w oczywistej sprzeczności z wymaganiami, jakie obecnie obowiązują podmioty wykonujące działalność leczniczą – uzdrowiskową.

W projektowanej regulacji wprowadzono nowe rozwiązanie, w stosunku do uchylanego rozporządzenia, polegające na wyodrębnieniu słowniczka, który definiuje użyte w projekcie rozporządzenia określenia, tj.:

- 1) gabinet diagnostyczno-zabiegowy;
- 2) gabinet lekarski;
- 3) pokój łóżkowy;
- 4) pomieszczenie higieniczno-sanitarne;
- 5) pomieszczenie higieniczno-sanitarne zbiorowe;
- 6) pomieszczenie porządkowe.

Przyjęcie takiego rozwiązania ma na celu wyeliminowanie wielokrotnego przytaczania w akcie wykonawczym tych samych opisów użytych określeń, co też w konsekwencji wpłynie na czytelność formułowanego przepisu.

Proponowany katalog definicji został zmodyfikowany, w stosunku do pojęć użytych w uchylanym rozporządzeniu, w ten sposób, że:

- a) wprowadzono pojęcie gabinetu diagnostyczno-zabiegowego, natomiast zrezygnowano z pojęcia gabinetu zabiegowego wskazując jednocześnie, że jest to pomieszczenie służące do wykonywania zabiegów diagnostycznych lub terapeutycznych o charakterze zabiegowym wyposażone w leki pierwszej pomocy, zestaw do udzielania pierwszej pomocy oraz w co najmniej jedną umywalkę z baterią z ciepłą i zimną wodą, dozownik z mydłem w płynie, dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na odpadki, zlew z baterią z ciepłą i zimną wodą – w przypadku mycia i sterylizacji narzędzi i sprzętu wielokrotnego użycia.

W przypadku gabinetu diagnostyczno-zabiegowego zostanie określony – w formie rekomendacji zespołu konsultantów – podstawowy katalog leków pierwszej pomocy będących na wyposażeniu tego typu gabinetu;

- b) dokonano wyodrębnienia warunków, jakie musi spełniać pomieszczenie higieniczno-sanitarne oraz pomieszczenie higieniczno-sanitarne zbiorowe.

W przypadku pomieszczenia higieniczno-sanitarnego zbiorowego odstąpiono od wymogu jego wyposażenia w natrysk, natomiast wprowadzono warunek posiadania uchwyty zapewniającego bezpieczeństwo przy korzystaniu z toalety oraz dozownika z płynem antyseptycznym. Przyjęcie takiego rozwiązania umożliwi dostosowanie proponowanych przepisów do faktycznego stanu, który obowiązuje w podmiocie leczniczym udzielającym świadczeń zdrowotnych;

- c) wprowadzono definicję gabinetu lekarskiego, który jest pomieszczeniem służącym do udzielania lekarskich wyposażonym w co najmniej jedną umywalkę z baterią z ciepłą i zimną wodą, dozownik z mydłem w płynie, dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na odpadki;
- d) wprowadzono definicję pokoju łóżkowego, przez które należy rozumieć pomieszczenie dla pacjentów wyposażone w łóżko lub łóżka jednoosobowe, umywalkę z wodą ciepłą i zimną, pojemnik na odpadki, szafkę przyłóżkową, stół jeden na pokój, krzesła jedno na osobę oraz szafę ubraniową;
- e) w przypadku pomieszczenia porządkowego zrezygnowano z dotychczasowego zapisu dotyczącego zbierania odpadów. Pomieszczenie przeznaczone do składowania odpadów w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego musi spełniać wymagania określone w przepisach rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1975), stąd nie znajduje uzasadnienia powielanie obowiązujących w tym zakresie zasad.

Projektowane przepisy objęły także uporządkowanie dotychczasowych przepisów rozporządzenia związanych z warunkami lokalizacji pomieszczeń zakładu lecznictwa uzdrowiskowego, które budziły szereg wątpliwości interpretacyjnych. W związku z powyższym wprowadzono następujące zmiany:

- 1) umożliwienie lokalizacji pomieszczeń zakładu lecznictwa uzdrowiskowego w samodzielnym budynku albo w zespole budynków z jednoczesnym wskazaniem, w której strefie ochrony uzdrowiskowej jest to dopuszczalne – w strefie „A”;
- 2) dopuszczenie lokalizacji pomieszczeń zakładu lecznictwa uzdrowiskowego w budynku o innym przeznaczeniu pod warunkiem całkowitego wyodrębnienia:
 - a) pomieszczeń szpitala uzdrowiskowego lub innego niż szpital zakładu leczniczego, w którym są udzielane stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne lub zakładu przyrodoleczniczego – od pomieszczeń budynku wykorzystywanych do innych celów,
 - b) pomieszczeń przychodni uzdrowiskowej – od innych pomieszczeń budynku wykorzystywanych do innych celów, z wyłączeniem węzłów komunikacji pionowej i poziomej w tym budynku, wspólnych dla wszystkich użytkowników, niebędących komunikacją wewnętrzną tego zakładu leczniczego.

Wprowadzono natomiast dodatkowe warunki stanowiące, że:

- 1) pokoje chorych nie mogą znajdować się poniżej poziomu terenu urządzonego przy budynku;
- 2) dopuszcza się lokalizowanie poniżej poziomu terenu urządzonego przy budynku pomieszczeń o charakterze diagnostycznym, terapeutycznym, magazynowym i o funkcjach pomocniczych, przeznaczonych na pobyt ludzi, pod warunkiem uzyskania zgody właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego;
- 3) kształt i powierzchnia pomieszczeń zakładu lecznictwa uzdrowiskowego umożliwiają prawidłowe rozmieszczenie, zainstalowanie i użytkowanie urządzeń, aparatury i sprzętu, stanowiących jego niezbędne funkcjonalne wyposażenie;
- 4) w budynkach szpitala uzdrowiskowego nie mogą być stosowane zsypy;

- 5) pomieszczenia i urządzenia wymagające utrzymania aseptyki i wyposażenie tych pomieszczeń umożliwiające ich mycie i dezynfekcję;
- 6) w pomieszczeniach o charakterze diagnostycznym, terapeutycznym, magazynowym i o funkcjach pomocniczych ściany wokół umywalk i zlewozmywaków są wykonane z materiałów trwałych o powierzchniach gładkich, zmywalnych, nienasiąkliwych i odpornych na działanie środków myjąco-dezynfekcyjnych;
- 7) sufity w pomieszczeniach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne, wykonane są w sposób zapewniający gładkość i szczelność powierzchni;
- 8) w pokojach łóżkowych zapewnia się bezpośredni dostęp światła dziennego.

Dodatkowo dokonano modyfikacji przepisu stanowiącego o wymaganiu dostępności w zakładzie leczenia uzdrowiskowego (udzielającego stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych) przynajmniej jednego pomieszczenia higieniczno-sanitarnego na piętrze dla osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich. Wskazano, że w tego typu podmiotach należy zapewnić co najmniej 2% z ogólnej liczby pokoi łóżkowych i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dostępnych dla ww. grupy pacjentów, a ponadto musi być zlokalizowana co najmniej jedna izolatka. Powyższe rozwiązanie jest wystarczające dla zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami, w tym poruszającym się na wózkach inwalidzkich, korzystającym w danym zakładzie leczenia uzdrowiskowego ze świadczeń z zakresu leczenia uzdrowiskowego, dostatecznej liczby pokoi łóżkowych i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych. Dodatkowo zmiana ta umożliwi świadczeniodawcom swobodne decydowanie o organizacji podmiotu, w którym udzielane są świadczenia zdrowotne.

Wymagania określone dla szpitala uzdrowiskowego i sanatorium uzdrowiskowego pozostały tożsame w stosunku do wymagań określonych w uchylanym rozporządzeniu, przy czym do obowiązującego katalogu warunków dla ww. podmiotów wprowadzono zakres wyposażenia punktu pielęgniarstwa, a także wskazano na możliwości organizacyjno-strukturalne zakładu leczenia uzdrowiskowego jeżeli różne zakłady leczenia uzdrowiskowego są zlokalizowane w jednym budynku albo w zespole budynków. Wówczas gabinety lekarskie, punkty pielęgniarstwa i gabinety diagnostyczno-zabiegowe oraz pomieszczenia ogólne mogą być wspólne dla tych zakładów.

W projekcie regulacji dokonano poszerzenia elementów składowych wyposażenia stanowiska wzmoczonego nadzoru kardiologicznego, tj. o aparat EKG oraz butle z tlenem celem dostosowania przepisów do rzeczywistych potrzeb i realiów, jakie obowiązują w szpitalu uzdrowiskowym, w którym udzielane są świadczenia zdrowotne z zakresu kardiologii.

Ponadto odstąpiono w projektowanej regulacji z użycia dotychczasowego pojęcia separatka na rzecz pojęcia izolatka, które oznacza pomieszczenie spełniające wymogi pokoju łóżkowego, przeznaczonym do odosobnienia pacjenta lub grupy pacjentów, chorych albo podejrzanych o chorobę zakaźną, w celu uniemożliwienia przeniesienia czynnika chorobotwórczego na inne osoby. Powyższe ma na celu ujednoczenie stosowanej terminologii, która już została określona w przepisach rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402).

W zakresie wymagań dla szpitali uzdrowiskowych dla dzieci odstąpiono od wymogu posiadania jednej sali kinezyterapii, natomiast nałożono obowiązek wyposażenia świetlicy (pokoju zabaw) dla dzieci. W pozostałym zakresie wymagania wobec tego podmiotu pozostają niezmiennie w stosunku do wymagań określonych w uchylanym rozporządzeniu.

Wymagania w stosunku do przychodni uzdrowiskowej zostały zmodyfikowane, w porównaniu do uchylanego rozporządzenia, w ten sposób, że wskazano na elementy składowe ww. zakładu leczenia uzdrowiskowego, tj. gabinet diagnostyczno-zabiegowy, co najmniej jedno pomieszczenie higieniczno-sanitarne zbiorowe (przy czym przynajmniej jedno pomieszczenie powinno być dostępne dla osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich) oraz wprowadzono warunek związany ze strukturą organizacyjno-funkcjonalną przychodni.

Pozostałe wymagania dotyczące lokalizacji pomieszczeń zakładu leczenia uzdrowiskowego, jak również wymagania sanitarne oraz związane z utrzymaniem stanu czystości w obiekcie pozostają aktualne (część „ogólna” przepisów projektowanej regulacji).

W zakresie wymagań, jakie powinien spełniać zakład przyrodoleczniczy co do zasady pozostawiono dotychczasowe rozwiązania, natomiast modyfikacje dotyczą następujących zakresów:

- 1) wprowadzono systematykę w zakresie pomieszczeń, które znajdują się w zakładzie przyrodoleczniczym, tj. odstąpiono od nazwy „oddziały zabiegowe” na rzecz „działy zabiegowe”, a także wskazano, że pomieszczenia, jak i wyposażenie zakładu przyrodoleczniczego powinno być adekwatne do prowadzonego w nim kierunku leczniczego;
- 2) zrezygnowano z podziału pomieszczeń wchodzących w skład zakładu przyrodoleczniczego na gabinety lekarskie i pomieszczenia zabiegowe na rzecz gabinetu diagnostyczno-zabiegowego;
- 3) wprowadzono alternatywę co do wyboru urządzeń wykorzystywanych przy realizacji określonych zabiegów;
- 4) uaktualniono zakres wyposażenia wchodzący w skład działu kinezyterapii poprzez rezygnację z tego typu urządzeń, które są już wycofane z użytkowania na rzecz sprzętu nowej generacji;
- 5) wprowadzono – w zakresie wyposażenia działu termoterapii – możliwość posiadania zestawu do kriostymulacji nadmuchem zimnego powietrza oraz obniżono górną granicę temperatury, która jest uzyskiwana z urządzenia do niskotemperaturowej krioterapii ogólnoustrojowej, tj, z -180°C na -160°C ;
- 6) odstąpiono od wymogów wskazywania dokładnej liczby leżanek, których przelicznik stanowiła liczba stanowisk zabiegowych (w przypadku zabiegów polegających na kąpielach mineralnych) albo iloczyn liczby stanowisk zabiegowych (przy zabiegach polegających na zawijaniach bądź kąpielach peloidowych), a także od wymogu podziału sal wypoczynkowych ze względu na płęć oraz minimalnej jednostkowej powierzchni przypadającej na jedną leżankę;
- 7) wprowadzono obowiązek posiadania w strukturze zakładu przyrodoleczniczego miejsc umożliwiających oczekiwanie na zabiegi i wypoczynek po zabiegach w pozycji siedzącej, odpowiednio do rodzajów i liczby stanowisk zabiegowych;

- 8) wprowadzono obowiązek posiadania co najmniej jednej sali wypoczynkowej umożliwiającej wypoczynek po zabiegach w pozycji leżącej lub siedzącej, zgodnie ze wskazaniami medycznymi (przy kąpielach mineralnych oraz kąpielach i zawijaniach peloidowych) z wyłączeniem zakładów przyrodoleczniczych funkcjonalnie powiązanych z innymi zakładami lecznictwa uzdrowiskowego, w których są udzielane stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – jeśli w zakładzie przyrodoleczniczym są wykonywane zabiegi wyłącznie pacjentom tych zakładów;
- 9) wprowadzono obowiązek posiadania wentylacji nawiewno-wywiewnej w pomieszczeniach służących do wykonywania zabiegów parafinoterapii.

Powyższe rozwiązania mają przede wszystkim na celu uregulowanie w porządku prawnym tych zakresów prowadzonej działalności (warunków), które faktycznie obowiązują i są realizowane w podmiotach, a także złagodzenie wymagań w stosunku do ww. zakresów, które powinny być dostosowane do rzeczywistych potrzeb i organizacji udzielanych świadczeń z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego przez uprawnione do tego podmioty. Proponowane rozwiązania stanowią również pewnego rodzaju racjonalizację wymagań.

W zakresie wymagań dla:

- 1) szpitala i sanatorium uzdrowiskowego w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym,
- 2) pijalni uzdrowiskowej,
- 3) tężni,
- 4) parków i ścieżek ruchowych,
- 5) urządzonego odcinka wybrzeża morskiego,
- 6) leczniczego i rehabilitacyjnego basenu leczniczego,
- 7) urządzonego podziemnego wyrobiska górniczego

– wymagania co do zasady pozostają tożsame z wymaganiami określonymi w uchylanym rozporządzeniu, natomiast dokonano niewielkich modyfikacji dotyczących następujących zagadnień:

- a) doprecyzowano warunki, jakie musi spełniać szpital i sanatorium uzdrowiskowe w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym – stosownie do warunków, jakie obowiązują szpitale i sanatoria naziemne;
- b) odstąpiono od zapisu, zgodnie z którym konstrukcja i rozwiązania techniczne tężni powinny zapewniać uzyskanie aerozolu o właściwościach leczniczych, potwierdzonych wynikami badań i oceną przeprowadzonymi w trybie art. 36 ust. 1-4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych oraz przepisami wydanymi na podstawie art. 36 ust. 5 tej ustawy, na rzecz wskazania, że konstrukcja i rozwiązania techniczne tężni określone będą w instrukcji techniczno-funkcjonalnej opracowanej dla każdej tężni celem zapewnienia uzyskania aerozolu o właściwościach leczniczych. Należy wskazać, że procedura dotycząca warunków dla tężni w zakresie oceny właściwości leczniczych aerozolu – określona w przepisie uchylanego rozporządzenia – jest błędnie wskazana, bowiem odnosi się procedury określonej w ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym, a która dotyczy wyłącznie badania właściwości

lecniczych naturalnego surowca leczniczego, a nie badania właściwości leczniczej „pochodnej” tego surowca, jaki jest aerozol;

- c) wprowadzono – w przypadku leczniczego basenu uzdrowiskowego – zapis, zgodnie z którym woda lecznicza w basenie spełnia wymagania sanitarne i jakościowe pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym, potwierdzone badaniami prowadzonymi zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 714). Odwołanie się do tych przepisów ma na celu wyłącznie wskazanie jakie parametry wody leczniczej podlegają badaniu celem oceny spełniania wymagań sanitarnych i jakościowych oraz z jaką częstotliwością należy je wykonywać;
- d) wprowadzono, wzorem warunku określonego dla leczniczego basenu uzdrowiskowego, zapis stanowiący, że woda w rehabilitacyjnym basenie uzdrowiskowym musi spełniać wymagania sanitarne i jakościowe pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 714);
- e) rezygnowano z zapisu, o którym stanowi uchylane rozporządzenie, że korzystanie z basenu – zarówno leczniczego, jak i rehabilitacyjnego – powinno odbywać się pod nadzorem ratownika lub fizjoterapeuty posiadającego uprawnienia ratownika na rzecz zapisu, że korzystanie z basenu odbywa się pod nadzorem fizjoterapeuty. Powyższe nie oznacza złagodzenia wymagań w tym zakresie, ale odstąpiono od powielania obowiązujących na tym gruncie przepisów, tj. kwestie dotyczące wymagań w zakresie liczby ratowników – m.in. na obiektach jakim są baseny lecznicze, jak i rehabilitacyjne – uregulowane są w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 1981);
- f) dokonano stosownych zmian w przepisach dotyczących warunków dla ww. zakładów i urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego pod względem stylistycznym i redakcyjnym, co miało na celu wprowadzenie transparentności przepisów i ich przystępność dla odbiorcy.

W projektowanych przepisach odstąpiono od dotychczasowego rozwiązania polegającego na wskazywaniu terminu, do którego zakłady i urzędzenia lecznictwa uzdrowiskowego muszą się dostosować do wymagań określonych w projektowanym rozporządzeniu. Celem przyjęcia takiego rozwiązania jest przede wszystkim fakt, że na przestrzeni lat obowiązywania rozporządzenia, tj. od 2012 r. w zasadzie większość podmiotów realizujących świadczenia z zakresu lecznictwa uzdrowiskowe spełniło wymagania określone w rozporządzeniu. Dotyczy to również urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego.

W przypadku zakładów lub urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego, które nie będą mogły spełnić warunków określonych w projektowanym rozporządzeniu – z uwagi na ich lokalizację w obiektach wpisanych do rejestru zabytków albo objętych ochroną konserwatorską – co w zasadzie wyklucza możliwość ingerowania w struktury obiektu, wprowadzono instytucję odstępstw od wymagań.

Odstępstwo takie będzie możliwe wyłącznie w przypadku wyrażenia zgody właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego na realizację udzielanych świadczeń z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego czy to w danym zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego czy też przy wykorzystaniu danego urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego.

Dodatkowo w projektowanej regulacji określono kryteria dla odstępstw, tj. wskazano, że dotyczą one wyłącznie zakładów i urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego;

- 1) wpisanych do ewidencji zakładów i urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 151) oraz
- 2) zlokalizowanych w obiektach wpisanych do rejestru zabytków, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 23 lipca 2023 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z późn. zm.).

Wskazano także, obok powyżej wskazanych kryteriów, że instytucja odstępstwa nie może mieć negatywnego wpływu na realizację udzielania świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2024 r., z wyjątkiem przepisów określonych w § 15 pkt 16, § 19 pkt 2 i 4, § 22 pkt 4-12, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 lub art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Przedmiotowa regulacja nie wywiera wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), w związku z czym nie podlega notyfikacji.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.